

Refleks

maandelijks infoblad van VTB-VAB diakring BLANDIA

foto: Freddy

30ste jaargang — nummer 282 — mei 2009

Fijf maal GRAPPIG

kalender

Vrijdag 8, zaterdag 9, zondag 10 mei

- * Driedaagse Blandiareis
Naar Den Haag, Delft en Scheveningen

Woensdag 13 mei 2009-20h-parochiaal centrum Uitkerke

- * Jurering jaarthema « GRAPPIG »
Iedere deelnemer mag vijf foto's tonen.
- * Projectie van uw beelden gemaakt op de foto-
shoot met de motoren en de modellen
- * Beoordelen foto's voor de tentoonstelling

Woensdag 10 juni 2009-20h-(plaats nog te bepalen)

- * Foto's selecteren voor de tentoonstelling

Dinsdag 21 juli Blandia rally

- * Als het weer het toelaat opnieuw een Blandia rally

Op woensdag 8 april kregen wij bij Blandia een gastfotograaf over de vloer. Daniël Van Troyen bezorgde ons een zeer gevarieerd programma bestaande uit een twaalftal korte montages.

Daarmee was onze ganse avond gevuld en konden wij geen opnamen meer bekijken en selecteren voor de komende fototentoonstelling. Zoals het er nu uitziet halen wij het vooropgestelde doel niet. Tot heden toe zijn nog geen twee foto's per lid geselecteerd. Daarom nogmaals en zeer dringend oproep om fotomateriaal op de komende vergadering mee te brengen. Het zal wellicht de laatste keer zijn waarop nog kan geselecteerd worden. Het zou spijtig zijn moesten er in september, op onze twaalfde tentoonstelling, geen foto's van uw hand te zien zijn.

Nogmaals meegeven dat elk lid een foto op 30x45 cm gratis krijgt. Wij zorgen ook voor het inkaderen. Bezit u een foto die niet op het bovengenoemde

formaat is gemaakt, maar groter is dan 20x30 cm, dan zorgen wij voor de passende passe-partout. Wat moeten wij nog méér doen om in onze opzet te slagen en de veertig kaders met uw werken te kunnen vullen?

Ook al vernomen dat weldra de verbouwwerken aan het parochiaal centrum van start gaan, waardoor wij genoodzaakt zijn om ergens anders onderdak te zoeken. Vanaf oktober hebben wij reeds wat gevonden en gaan de Blandia-avonden door in de Savereyszaal van het Stedelijk Casino. Voor de maanden juni en september zijn wij nog op zoek naar een geschikte locatie voor deze twee maanden. Wij hebben wat op het oog en zo weten wij wellicht einde mei waar wij heen kunnen. Deze informatie gaan wij dan zo vlug mogelijk aan de leden meedelen

De voorzitter.

voor u gelezen:

HDR Hoge dynamiek met schitterende kleuren

Voor expressieve HDR-foto's heb je niet meer nodig dan een digitale spiegelrefleks en Photoshop of gespecialiseerde software. We leggen uit waar je tijdens het fotograferen rekening mee moet houden, welke functies voor bijzonder contrastrijke foto's zorgen en hoe je vervelende artefacten vermijdt.

Over HDR-foto's zijn de meningen verdeeld; met de krachtige kleuren en contrastrijke details zijn ze schitterend, maar komen ze toch wel gevaarlijk dicht in de buurt van kitsch. Maar één feit moeten toch ook de felle tegenstanders van HDR toegeven: het is en blijft de beste techniek om onderwerpen met een extreem hoog contrast vast te leggen. Want geen enkel camera kan gelijktijdig zowel zeer heldere tinten als de donkerste schaduwen in detail weergeven. Het hangt uiteindelijk geheel van je persoonlijke smaak af hoe verzadigd de kleuren en hoe sterk de contrasten moeten worden.

Begin met een belichtingsreeks

Zonsopkomsten en -ondergangen zijn zeer geliefd als onderwerp voor HDR-foto's (High Dynamic Range). Deze lichtsituaties gaan het contrastbereik van de camera ver voorbij. Daarom is het nodig om lichten, middentonen en schaduwen apart op te nemen in de vorm van een belichtingsserie. Omdat dit als basismateriaal voor de HDR-foto dient, moet je erop letten dat je de sluitertijd aanpast. Het diafragma daarentegen moet altijd gelijk blijven, anders verschilt de scherptediepte in de serie. Stel de camera in op diafragma voorkeuze en activeer de belichtingsreeks (bracketing). Stel gerust een groot verschil in van +/-2 EV. Per slot van rekening wil je een zo groot mogelijk dynamisch bereik vastleggen. Let erop dat in de donkerste opnames de lichten niet uitblijven, omdat deze details belangrijk zijn.

In het ideale geval bestaat een HDR-foto uit drie losse foto's van het formaat RAW of JPEG. Een grotere belichtingsreeks verfijnt het resultaat, maar kost ook meer geheugen, wat de pc kan overbelasten. Gebruik een statief tijdens het fotograferen, zodat de foto's elkaar precies overlappen. Als je met Photoshop of Photomatix werkt, hoef je het statief echter niet perse mee te zeulen, want deze programma's analyseren de losse foto's vooraf en overlappen ze op de pixel nauwkeurig, wat verbazend goed functioneert. Gratis HDR-tools of -programma's zoals Ulead PhotoImpact hebben wel een tamelijk bruikbare HDR-functie, maar het precies over

elkaar heen leggen van de foto's lukt er niet mee. Je ontkomt er dan niet aan een statief te gebruiken tijdens het fotograferen.

Alternatieven voor bewegende onderwerpen.

Niet van elk onderwerp kun je zomaar een HDR-foto maken. Met lichte achtergrondbewegingen, zoals bijvoorbeeld golfjes in het water, kunnen de meeste programma's wel overweg. Maar als een object beweegt, leidt dit vaak tot de zogenaamde 'ghosting'. De halftransparante artefacten zijn erg lastig te verwijderen.

In zulke gevallen is de klassieke RAW-convertering het beste alternatief. De camera slaat in het RAW-formaat een hogere dynamiekomvang op dan in het JPEG-formaat: minstens 12 bit kleurdiepte in plaats van 8 bit. Als je de foto's vervolgens in een RAW-converter als Lightroom opent, de lichte partijen herstelt en de donkere partijen opheldert, krijgt je foto duidelijk meer detaillering. Wil je toch dat karakteristieke HDR-effect met hoog lokaal contrast? Zet dan het RAW-bestand om in drie verschillende belichtingen en maak daarmee een 'pseudo'-HDR'.

Het voordeel van hoge kleurdiepte

Een HDR-foto bevat echter beduidend meer beeldinformatie dan een normale foto. Wordt hij bijvoorbeeld uit drie afzonderlijke JPEG met elk 8 bit geproduceerd, dan loopt de kleurdiepte in theorie op tot 24 bit. In de praktijk is dit minder omdat de kleurwaardes elkaar deels overlappen. Voor afzonderlijke RAW-bestanden en brede belichtingsreeksen ondersteunt de HDR-functie van Photoshop een kleurdiepte van 32 bits.

Deze hoge bitwaardes komen op het beeldscherm niet echt over, de monitor zelf kan namelijk maar maximaal 10 bit kleurdiepte weergeven. Het groot potentiaal van deze foto's laat de "Loupe" van Photomatrix zien. Deze functie "Tone Mapping" zorgt voor contrastrijke beelden. Daarbij worden de toonwaardes gemanipuleerd totdat er een zo gedetailleerd mogelijke foto op het beeldscherm verschijnt, met bij voorkeur krachtige kleuren. De algoritmes en regelaars verschillen van programma tot programma, maar Photomatrix is tot nu toe ongeëvenaard? Bijzonder populair is de functie "Detail Enhancer", die de belichting zo ver aanpast en het lokale contrast zo sterk verhoogt dat de foto er even gedetailleerd uit gaat zien als een klassiek schilderij. Hierbij kan het fotokarakter compleet verloren gaan, wat natuurlijk ook bewust nagestreefd kan worden.

voor u gelezen

Artefacten in Photoshop verwijderen

Welk programma je ook gebruikt voor je HDR, geen enkel produceert perfecte resultaten. Heel vaak ontstaan artefacten die geretoucheerd moeten worden. En veel foto's hebben er baat bij als je de belichting en het contrast in het centrale deel van de foto nog handmatig verhoogt.

1 HDR in Photoshop

Als je met Photoshop werkt voeg je de foto's samen tot een HDR onder "*Bestand /automatisch/samenvoegen tot HDR*". Daarna reduceer je de bitdiepte door "*16 bits/kanaal*" te selecteren. Klik op "*OK*". De beste resultaten levert "*Lokale aanpassing*". Mocht je computer het aankunnen, dan doe je er beter aan om de kleurdiepte te behouden en deze pas in stap 5 te comprimeren.

2 Kleuren versterken

In tegenstelling tot de Photomatix-foto komt de met Photoshop vervaardigde HDR wat flets over. Pas de kleurstelling daarom wat aan met "*Kleurtoon/verzadiging*".

3 Toonwaarde corrigeren

Bijna alle HDR's profiteren van een extra contrastcorrectie. In Photoshop kan je het contrast in een gedeelte verhogen. Dit doe je door de laag te kopiëren en de overvloeimodus op "*Bedekken*" te zetten.

4 Artefacten verwijderen

Bij bewegende onderwerpen zoals golven of stromend water moeten de afzonderlijke artefacten nog geretoucheerd worden, bijvoorbeeld met de kloonstempel. Om alleen de kleurfouten te verwijderen en de structuur te behouden stel je de modus van de kloonstempel in op "*Kleurtoon*". Let op: maak eerst een kopie van de laag voordat je begint te retoucheren.

5 Foto verscherpen

Veel HDR's lijken wat onscherp. Zorg voor meer scherpte met behulp van het filter "*Onscherp masker*". Let er tijdens het instellen van de sterkte en radius op dat er geen artefacten ontstaan. Ter voorkoming dien je wellicht de drempelwaarde ook wat bij te stellen. Tot slot reduceer je de kleurdiepte tot 8 bit en sla je de foto op als JPEG..

Ondanks de dreiging van de Mexicaanse griep heb ik mij twee dagen tussen de massa begeven. Meer dan tienduizend potentiële besmettingshaarden heb ik getrotseerd. De inrichters van de Blankenbergse tweedaagse wandeltocht hadden gevraagd of Blandia niet een paar mensen kon leveren om foto's te nemen tijdens en van die wandelingen.

Zo zijn vier leden, Marc Jeroen Arthur en uw dienaar, op pad geweest om dit massaspektakel te verslaan. De gemaakte foto's worden dan gebruikt voor een beeldmontage op de site (www.2daagse.be) en voor de illustratie van allerhande brochures en informatieblaadjes.

Toch rare snuiters die echte doorwinterde stappers. Alhoewel de officiële start pas om acht uur 's morgens is staan ze om zeven uur reeds te trappelen als opgefokte renpaarden voor een race. Zij moeten twee en veertig kilometer afleggen en vliegen er direct in met een hels tempo. Die echte kun je zo van de amateurs onderscheiden door hun outfit en hun manier van stappen. Om de heupen een gordel met

allerhande flesjes en doosjes krachtvoer. Sommigen dragen een rugzak waaruit een slangetje komt waar zij af en toe aan lurken. Ik vraag me af wat ze in die rugzak te verbergen hebben. En dan hun schoeisel, van licht naar zwaar, van oud degelijk leer tot hippe, futuristisch aan doende modellen.

Mijn bewondering ging vooral uit naar die blinde man met zijn witte tikkende stok. Hij had moeite om de start te vinden en toch heb ik hem zien aankomen nog steeds tikkend met zijn stok. Hoe kan die man het parcours volgen?

En dan de attractie van de twee dagen; een bende volk uit Taiwan. Leuke kereltjes en altijd lachende dametjes. Zij dansten er op los op de markt en naarmate zij een meer intieme relatie opbouwden met de "Brugse Zot", die rijkelijk vloeide in de VIP tent, werden hun dansen wilder, hun kreten luidruchtiger en rinkelden hun belletjes als die van dolle Zwitserse koeien.

Nu moet ik stoppen want ik voel mij niet zo best. Zou die Mexicaanse griep ... of is het de "Brugse Zot" die.....

mededelingen

- * Op de vergadering van mei jureren wij het jaarthema « grappig ».
Ieder lid mag tot vijf foto's tonen. (minder mag ook, vijf is het maximum) Bij het beoordelen werken wij weer met eliminaties tot de drie beste overblijven.
Deze drie foto's zullen de titelbladzijde van de drie volgende Refleksen sieren (indien de censuur het toelaat)
Ook al heb je maar één beeld dat onze lachspieren kan prikkelen, laat het zien . Met één foto heb je evenveel kans om de beste te zijn.
- * Ook op die avond projecteren wij je meest geslaagde beelden van de fotoshoot.
Maak een selectie en vertoon alleen de beste resultaten.
Vraag hulp aan Photoshop of een ander programma om kleine onnauwkeurigheden weg te werken. Zodat wij enkel beelden zonder noemenswaardige fouten te zien krijgen.
- * Die avond is ook de laatste gelegenheid om foto's voor de tentoonstelling mee te brengen. Na de warme oproep van de voorzitter in zijn editoriaal mag niemand achterwege blijven en moet ieder lid minstens twee foto's in de tentoonstelling kunnen hangen.

- * refleks is een erkend tijdschrift door VTB-VAB
- * verschijnt maandelijks behalve in juli en augustus
- * verantwoordelijke uitgever: jaak schaeverbeke, koning albert-I laan 68, 8370 blankenberge
- * web site: www.blandia.com